

UZASADNIENIE

W dniu 6 listopada 2015 roku, powód – W. G., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą P. P.H.U. (...) W. G. z siedzibą w Z., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wystąpił o wydanie nakazu zapłaty i nakazanie zapłaty, pozwanemu G. Z., prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) G. Z. z siedzibą w W., kwoty 80.000,00 zł wraz z odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty, tytułem kary umownej.

W uzasadnieniu pozwu, powód wskazał, że w dniu 19 października 2012 roku zawarł z pozwanym – G. Z., umowę franczyzny, której przedmiotem było udzielenie pozwanemu przez powoda licencji na używanie praw do znaku towarowego (...). Zgodnie z treścią przywołanej umowy, pozwany przystąpił do sieci pizzerii pod wyżej wskazaną nazwą. Pozwany otrzymał od powoda stosowane know-how i zobowiązał się do prowadzenia określonej w umowie działalności, zgodnie z zaakceptowanymi przez strony kryteriami. Przedmiotowa umowa, została przez pozwanego rozwiązana za wypowiedzeniem, pismem z dnia 29 stycznia 2015 roku, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. W/w piśmie, pozwany – G. Z., poinformował powoda o zaprzestaniu prowadzenia działalności z ostatnim dniem kwietnia 2015 roku, co zostało uznane przez powoda, za oświadczenie informujące o realizacji, przewidzianego w umowie franczyzy, zakazu prowadzenia działalności konkurencyjnej w okresie trzech lat od rozwiązania umowy, pod rygorem nałożenia kary umownej w wysokości przewidzianej umową stron (art. 10 § 8 umowy stron).

Pozwany stwierdził, że mimo przewidzianego w umowie zobowiązania się pozwanego do nie prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec powoda oraz złożenia oświadczeniu o zakończeniu prowadzenia działalności z dniem ostatniego kwietnia 2015 roku, pozwany dalej prowadzi działalność gospodarczą o profilu konkurencyjnym wobec (...) (pozew, k. 2- 5).

Zarządzeniem Przewodniczącego sprawa została skierowana do rozpoznania w postępowaniu zwykłym z uwagi na stwierdzenie braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, o czym został zawiadomiony pełnomocnik powoda (k. 42 – 43).

Strona pozwana, w odpowiedzi na pozew, wniosła o oddalenie powództwa w całości, jako bezpodstawnego i niezasadnego, kwestionując roszczenie co do samej zasady jak i wysokości. Swoje stanowisko motywując, po pierwsze, twierdzeniem, że sieć B. nie jest przedsiębiorcą i nie prowadzi działalności gospodarczej, więc trudno mówić o profilu jej działalności. Po drugie, wskazuje, że zasadnicza działalność powoda polega na prowadzeniu hurtowni, sprzedającej na wyłączność produkty spożywcze francyzobiorcą. Dlatego w ocenie pełnomocnika pozwanego, profil działalności powoda opierał się i obecnie również się opiera, na prowadzeniu sieci franczyzy opartej na licencji znaku towarowego (...) z przewagą działalności polegającej na sprzedaży hurtowej ilości produktów francyzobiorcą. Po trzecie, twierdzi, że pozwany, w momencie podpisywania umowy z powodem, rozumiał zakaz prowadzenia działalności o profilu prowadzonym przez sieć (...), jako ewentualny zakaz stworzenia własnej sieci pizzerii, ewentualnie zakaz prowadzenia pizzerii na zasadach i według standardów określonych umową franczyzy i załącznikami do niej, a nie jako zakaz prowadzenia działalności gastronomicznej. Obecnie, pozwany prowadzi małą restaurację (...) z kuchnią włoską, opartą na pomysły pozwanego z zastosowaniem jego pomysłów kulinarnych. Pozwany, podnosi, że zaprzestał używania produktów z logo (...), przygotowywania posiłków zgodnie z recepturami dostarczonymi przez powoda, zostały usunięte szyldy z nazwą sieci oraz logo powoda. Po czwarte, podnosi ewentualnie wniosek o miarkowanie kary umownej, jako rażąco wygórowanej oraz wskazuje, że w majątku powoda nie wystąpiła szkoda uzasadniająca wysokość kary umownej (pismo pozwanego, k. 56 – 64).

W piśmie procesowym z dnia 3 marca 2016 roku, powód zaprzeczył twierdzeniom przedstawionym przez pozwanego w odpowiedzi na pozew, jak również podniósł, że sieć (...) to pizzerie oferujące do sprzedaży oznaczone produkty, dlatego też powód świadczy usługi o charakterze gastronomicznym (pismo powoda, k. 90 – 94).

W dniu 29 listopada 2016 roku, odbyła się w przedmiotowej sprawie rozprawa. Do protokołu rozprawy, strona pozwana dołączyła załącznik, w którym uzupełniła stanowisko pozwanego przedstawione w piśmie z dnia 29 lutego 2016 roku (odpowiedź na pozew) oraz prezentowanego na rozprawie w dniu 29 listopada 2016 roku. Podniosła dodatkowo następujące zarzuty ewentualne, jakimi są, po pierwsze zarzut nie transparentności wzorca umownego oraz umieszczenia w jego treści niedozwolonych klauzul umownych, po drugie podniosła, że w przypadku nie uwzględnienia tego zarzutu Sąd powinien zbadać ważność § 12 ust. 6 umowy franczyzny, rozumiany jako zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w postaci prowadzenia indywidualnej pizzerii przez okres 3 lat od zakończenia współpracy, jako nieważny z mocy prawa.

Na rozprawie w trakcie informacyjnego przesłuchania a następnie w trakcie przesłuchania w charakterze strony powód stwierdził, iż dochodzi od possanego kary umownej w wysokości 80 000 złotych, jako kary umownej za naruszenie przewidzianego w umowie zakazu konkurencji, przy czym przez działalność konkurencyjną rozumie on prowadzenie pizzerii.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód – W. G., prowadzi działalność gospodarczą pod firmą P. P.H.U. (...) W. G. z siedzibą w Z., zarejestrowaną w Centralnej Ewidencji i (...) o Działalności Gospodarczej pod numerem: (...). Zgodnie z informacjami ujawnionymi w Ewidencji, przeważająca działalność gospodarcza powoda, określona jest, jako sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana, kod (...) 46.90 (Wydruk (...) powoda, k. 7).

Pozwany – G. Z., prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) G. Z., z siedzibą w M. (W.), zarejestrowaną w Centralnej Ewidencji i (...) o Działalności Gospodarczej pod numerem: (...). Zgodnie z informacjami ujawnionymi w Ewidencji, przeważająca działalność gospodarcza pozwanego, określona jest, jako restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne, kod (...) 56.10 (wydruk (...) pozwanego, k. 6).

Urząd Patentowy RP udział P.P.H.U. (...) W. G., zgodnie z ustawą z dnia 30 czerwca 2000 roku, Prawo własności przemysłowej (t.j. Dz.U. z 2003r, Nr. 119, poz. 1117 ze zm.) prawo ochronne nr (...) na znak towarowy (...). Prawo ochronne trwa od 8 października 2008 roku. Potwierdzenie tej okoliczności przedstawia Świadcstwo Ochronne wydane w dniu 10 stycznia 2011 roku w W.. Do świadectwa dołączono wykaz towarów przyporządkowanych do odpowiednich klas towarowych, dla których wykorzystywany może być znak towarowy określony prawem ochronnym i należy do niech:

- 41 – prowadzenie dyskotek, klubów muzycznych,
- 43 – prowadzenie pizzerii, barów, wytwarzanie kebabów, prowadzenie snack – barów, barów szybkiej obsługi, przygotowanie dań na zamówienie, usługi cateringu, prowadzenie restauracji, stołówek, restauracji samoobsługowych, kafeterii, kawiarni, usług hotelowych, prowadzenie pensjonatów, moteli, kempingów, kwater mieszkalnych do wynajęcia (świadectwo ochronne i załączniki do niego, k. 8 – 10).

W dniu 19 października 2012 roku, w Z., strony zawarły umowę franczyzy, w której franczyzobiorca (pozwany) oświadczył, że prowadzi, ewentualnie rozpocznie prowadzenie działalności gastronomiczno – usługowej na własny rachunek i we własnym imieniu oraz że jest organizacyjnie przygotowany do wykonywania zobowiązań wynikających z umowy. F. (powód) oświadczył, że jest uprawniony do używania i udzielania licencji na używanie praw do znaku towarowego (...) oraz że jego działania zmierzają do utworzenia sieci pizzerii, prowadzonych w ściśle określonych, ujednoliconych standardach.

Przedmiotem umowy, zgodnie z § 2 umowy, jest zobowiązanie franczyzodawcy (powoda) do udostępnienia franczyzobiorcy (pozwanemu) korzystania z jego oznaczenia firmowego, symboli, emblematów, know – how, znaków towarowych, doświadczenia zawodowego i całej koncepcji systemowej prowadzenia przedmiotowej działalności gospodarczej, w tym technologii produkcyjnej określonej w § 5 umowy, a franczyzobiorca zobowiązał się do nabywania od franczyzodawcy na własny koszt surowców, produktów spożywczych i artykułów pomocniczych przeznaczonych

do przygotowania konkretnych potraw, zwłaszcza pizzy. W punkcie 2 § 2 umowy, franczyzodawca zobowiązał się dostarczać powyższe towary na adres lokalu franczyzobiorcy lub inny wskazany przez niego adres na własny koszt, z zastrzeżeniem, że wartość tygodniowego zamówienia nie może być niższa od 2.500 zł (netto). W innym przypadku, franczyzobiorca zostanie obciążony kosztami dowozu towarów, za co franczyzodawca wystawi fakturę. § 3 umowy określa warunki zamówienia i dostawy towaru.

§ 4 umowy zawiera postanowienia dotyczące lokalu, w którym prowadzona miała być pizzeria wraz z wskazaniem elementów wystroju. Zgodnie z pkt. 3 § 4 umowy, wszystkie lokale sieci (...) muszą nawiązywać wystrojem do „górskiej chaty”, której niezbędnymi elementami są: deski na ścianach, imitacje okiennic znajdujące się na ścianach, drewniane stoły, ławy, siedziska, krzesła, drewniany bar wykonany z nieregularnych desek (ewentualnie strzecha nad barem), dekoracje na ścianach typu: stare koła od wozów, chomąta, grabie, widły oraz inne elementy pochodzące ze staropolskiej wsi. Zastawa stołowa musi być taka sama jak zastawa w lokalu macierzystym, to znaczy wykonana z kamionki, z ręcznie malowanymi znakami firmowymi sieci (...), a pizza podawana ma być na drewnianych tacach. Ponadto, za nie przestrzeganie przez franczyzobiorcę wymagań co do wystroju nałożona zostanie na niego kara umowna. Dodatkowo franczyzobiorca zobowiązał się do umieszczenia na fasadzie lokalu oznaczenia pizzerii, w szczególności znaku towarowego, na koszt własny. (umowa franczyzny, zeznania świadków: R. G., A. G., A. M., A. Z.).

Strony przewidziały również w umowie postanowienia dotyczące zasad działania pizzerii, szkoleń oraz wynagrodzenia franczyzodawcy.

W § 8 umowy określono zachowania, jakie strony uznały za stanowiące naruszenie zakazu konkurencji. Zaliczyć do nich należy:

- ujawnienie osobom trzecim jakichkolwiek informacji handlowych pozyskanych od franczyzodawcy pozyskanych w trakcie trwania umowy,
- złamanie tajemnicy handlowej oraz przepisów o prawach autorskich dotyczących zastrzeżonego znaku towarowego, stosowanych nazw handlowych dla produktów zawartych w menu franczyzodawcy.

W przypadku naruszania zakazu na franczyzobiorcę nałożona zostanie, przewidziana umową, kara finansowa.

§ 12 umowy określa postanowienia dotyczące czasu trwania umowy i sposobu jej rozwiązania.

Umowa została zawarta na czas nieoznaczony. Umowa może zostać wypowiedziana przez każdą ze stron z zachowaniem 3 miesięcznego okresu wypowiedzenia (§ 12 pkt 1 – 2).

W pkt 4 franczyzobiorca został zobowiązany do demontażu wszelkich znaków towarowych, urządzeń oraz elementów wystroju charakterystycznych dla marki (...) w terminie 7 dni po rozwiązaniu umowy. W innym przypadku zostanie ukarany karą umowną.

Pkt 5 umowy nakazuje franczyzobiorcy, z dniem ustania obowiązywania umowy, zaprzestać korzystania z przepisów, receptur oraz nazw wyrobów charakterystycznych dla sieci biesiadowo oraz przekazywania ich w jakiegokolwiek formie innym osobom. W przypadku niezastosowania się do w/w nakazu, na franczyzobiorcę zostanie nałożona kara umowna.

W pkt 6 nałożony został na franczyzobiorcę 3letni zakaz podejmowania działalności, współpracy, doradztwa o profilu prowadzonym przez sieć (...), po rozwiązaniu, zerwaniu lub wygaśnięciu umowy franczyzy pod rygorem obciążenia franczyzobiorcy karą umowną.

Kary umowne są również przedmiotem zapisów § 10 umowy stron. Zgodnie z pkt 8 i 9 § 10 w przypadku naruszenia przez franczyzobiorcę postanowień § 8 umowy (zakaz konkurencji), na franczyzobiorcę zostanie nałożona kara umowna w wysokości 60.000,00 złotych a w przypadku naruszenia postanowień § 12 pkt 4 – 6 (rozwiązanie umowy

za wypowiedzeniem i związane z tym, nałożone na franczyzobiorcę, obowiązki działania i zakazy) franczyzobiorca zostanie obciążony karą umowną w wysokości 80.000,00 złotych (treść umowy z dn. 19.10.2012r.).

Po rozwiązaniu przedmiotowej umowy franczyzy u pozwanego, na zlecenie powoda, odbyła się kontrola mająca na celu ustalenie, czy pozwany stosuje się i przestrzega postanowień umownych związanych z zakazem konkurencji i podejmuje bądź nie podejmuje czynności, do których został zobowiązany umową na wypadek jej rozwiązania. Pierwsza kontrola wykazała, że pozwany dokonał wymiany szyldu (świadek A. G., A. M., wyjaśnienia pozwanego – G. Z.).

Następnie, pracownicy powoda dokonali kolejnej kontroli w lokalu pozwanego. W jej trakcie stwierdzono, że obecny wystrój lokalu jest podobny do poprzedniego, za czasów, kiedy pozwany współpracował z siecią (...). Stwierdzono również, że pozwany zajmuje się przygotowaniem pizzy, ale jest to inna pizza niż wyrób przygotowywanymi w ramach sieci. Osoba przeprowadzająca kontrolę, stwierdziła, że pizza była inna w smaku, porcelana z logo sieci została usunięta (film z kontroli przeprowadzonej w lokalu pozwanego k. 49, świadek A. G., A. Z.).

Ponadto pozwany usunął z lokalu elementy wystroju charakterystyczne dla sieci (...) takie jak koła, wałki. Zastąpiono je zdjęciami Ż.. Usunięto również inne przedmioty zawierające logo sieci (wyjaśnienia pozwanego, zeznania A. Z..

Pismem z dnia 16 czerwca 2015 roku, powód, wystosował do pozwanego pismo ostrzegawcze wraz z wezwaniem do zapłaty, w którym wskazywał, że pozwany dopuścił się naruszenia § 12 pkt 6 umowy, mówiący o trzyletnim zakazie prowadzenia działalności o profilu zbliżonym do profilu działalności sieci (...) i wezwał pozwanego do zaprzestania prowadzenia działalności konkurencyjnej oraz do zapłaty 80.000,00 złotych tytułem kary umownej.

Pismem skierowanym do powoda, datowanym na dzień 16 lipca 2015 roku, pozwany, zaprzeczył aby prowadzona przez niego działalność w jakikolwiek sposób czy formie była działalnością konkurencyjną względem działalności powoda, oraz podnosi, że w zaistniałych okolicznościach prawnych jak i faktycznych nie istniały podstawy prawne lub faktyczne do naliczenia i żądania przez powoda zapłaty kary umownej.

Pozwany nie miał możliwości negocjowania warunków umowy. Projekt umowy został przedstawiony pozwanemu przez powoda i przez niego przygotowany. Pozwany podpisał przedstawiony mu projekt umowy (okoliczność niesporna).

Powyższy stan faktyczny był, co do kluczowych okoliczności faktycznych sprawy pomiędzy stronami niesporny. Strony nie kwestionowały treści zawartej umowy. Spór na tym tle sprowadza się zasadniczo do odmiennej interpretacji zapisów umowy o zakazie działalności konkurencyjnej, nie zaś, co do samej treści umowy.

Pozwany nie kwestionował również okoliczności, iż po rozwiązaniu umowy z powodem prowadzi własną działalność gospodarczą w tym samym lokalu i jest to lokal gastronomiczny o profilu pizzerii.

Dodatkowo powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił na podstawie przeprowadzonych dowodów z dokumentów, zeznań świadków: A. G., R. G., A. M., A. Z. oraz zeznań powoda i pozwanego przesłuchanych w charakterze strony. Sąd ocenił wyżej wymienione dowody z dokumentów, uzupełnione zeznaniami świadków, jako spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniające.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie. Roszczenie dochodzone niniejszym pozwem powód opiera na zapisach umowy franczyzy stanowiącej podstawę współpracy stron przewidujących możliwość naliczenia pozwanemu kary umownej w przypadku prowadzenia przez niego w okresie 3 lat od rozwiązania tej umowy działalności konkurencyjnej względem sieci B..

Przy czym powód podnosi, iż dochodzi kary umownej z tytułu tego, iż pozwany prowadzi działalność gastronomiczną o profilu pizzerii.

Zgodnie z art. 483 § 1 k.c. można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna).

„, Choć odpowiedzialność dłużnika z tytułu kary umownej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nie jest uwarunkowana poniesieniem przez wierzyciela szkody, to jest uwarunkowana pozostałymi przesłankami odpowiedzialności kontraktowej przewidzianej w art. 471 KC.

Kara umowna stanowi odszkodowanie umowne i przysługuje wierzycielowi jedynie wtedy, gdy niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy jest następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Innymi słowy zakres odpowiedzialności z tytułu kary umownej pokrywa się z zakresem ogólnej odpowiedzialności kontraktowej dłużnika, który zwolniony jest od obowiązku zapłaty kary, gdy wykaze, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania było następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności. Oznacza to, że przesłanką dochodzenia zapłaty kary umownej jest wina dłużnika w postaci, co najmniej niedbalstwa. „, tak m.in. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 27 września 2013 r. CSK 748/12) opubl. Biuletyn SN 2013/11.

Odpowiedzialność dłużnika z tytułu kary umownej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nie jest uwarunkowana poniesieniem przez wierzyciela szkody, natomiast jest uwarunkowana pozostałymi przesłankami odpowiedzialności kontraktowej przewidzianej w art. 471 k.c. Zastrzeżenie kary umownej stanowiącej w istocie odszkodowanie umowne kreuje na rzecz wierzyciela uprawnienie do domagania się zapłaty niezależnie od wysokości faktycznie poniesionej szkody w oparciu jedynie o zaistnienie zdarzeń w tej umowie przewidzianych (art. 484 § 1 k.c.). Z tego też względu zdarzenia te - podstawy naliczania kary umownej - powinny być interpretowane w sposób ścisły i niebudzący wątpliwości dla dłużnika. (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 2 października 2015 r. I ACa 383/15)

Ileokroć w umowie zastrzegana jest kara umowna strony powinny precyzyjnie wskazać tytuł do jej naliczenia (...) wskazując przy tym jej określoną wysokość albo sztywne kryterium odniesienia. Odmienne uregulowanie kary umownej w treści umowy powoduje nieważność takiego zastrzeżenia (art. 58 kc.) które nie może być konwalidowane przez powołanie się na treść art. 353(1) kac. (wyrok SA w G. z dnia 30 października 2012 roku V ACa 779/12 L.)

W ocenie sądu zawarte w umowie stron postanowienia par 12 ust 6 nie precyzują w sposób dostateczny przesłanek do naliczenia pozwanemu przez powoda kary umownej po zakończeniu łączącej strony umowy franczyzy.

W pkt 6 nałożony został na franczyzobiorcę 3 letni zakaz podejmowania działalności, współpracy, doradztwa o profilu prowadzonym przez sieć (...), po rozwiązaniu, zerwaniu lub wygaśnięciu umowy franczyzy pod rygorem obciążenia franczyzobiorcy karą umowną. Nie zostało przy tym w sposób jednoznaczny wskazane, co konkretnie tzn., jakie działania strony pozwanej stanowiąc będą „działalność o profilu sieci B.”

Wskazuje no to chociażby okoliczność, iż pozwany nie miał świadomości tego, jakie konkretne działania, jaki profil działalności nie może być przez niego prowadzony.

Twierdzeniom pozwanego nie sposób odmówić wiarygodności. Już choćby z tego względu, iż sam powód w uzasadnieniu pozwu tak naprawdę nie wskazał, jaką działalność traktuje, jako „działalność konkurencyjną „. P. sprecyzował to stanowisko dopiero na rozprawie w trakcie informacyjnego przesłuchania na pytanie sądu. Wtedy dopiero po raz pierwszy wyrażone zostało przez stronę powodową sformułowanie, iż dochodzi kary umownej za prowadzenie przez pozwanego działalności o charakterze pizzerii i tego rodzaju działalność rozumie, jako działalność konkurencyjną.

Takie rozumienie zapisu par 12 ust 6 umowy nie znajduje jednakże uzasadnienia w jego literalnej treści, która w sposób jednoznaczny nie precyzuje co należy rozumieć jako działalność o profilu sieci B..

Przy czym wskazany zapis umowy nie używa w ogóle sformułowania „działalność konkurencyjna”

Jako w pełni uzasadnione w tym zakresie uznać należy stanowisko i zarzuty strony pozwanej. Zważyć należy, iż jak zasadnie wskazuje strona pozwana, sieć B. nie jest przedsiębiorcą, nie ma zatem nigdzie w sposób sformalizowany określonego zakresu swojej działalności, do którego donieść można by zapis par 12 ust 6 umowy.

Jak wynika z poczynionych przez sąd ustaleń faktycznych sieć ta jest siecią pizzerii, jednakże, jak wynika z zeznań świadków i samego powoda, w zakresie tej działalności mieści się również sprzedaż napojów i innego rodzaju dań np. kebab, zapiekanki, hamburgery, cheeseburger, kanapki.

W tych okolicznościach zawarty w par 12 ust 6 umowy zapis o zakazie prowadzenia działalności „ o profilu prowadzonym przez sieć B.” równie dobrze można by rozumieć, jako każdą działalność gastronomiczną, w tym polegającą również na sprzedaży, hamburgerów, zapiekanek, kebabu, kanapek czy napojów. Zapis ten jest, zatem niesprecyzowany i pozostawia zbyt dużą dowolność interpretacyjną stronom umowy w tym w szczególności stronie uprawnionej do żądania wskazanej w tym postanowieniu kary umownej.

Stanowisko to jest tym bardziej uzasadnione, gdyż w par 8 umowy strony zawarły postanowienia dotyczące zakazu działalności konkurencyjnej. Pośród wymienionych zakazanych działań strony nie wskazały prowadzenia działalności gastronomicznej o profilu pizzerii.

Uznając za zasadne stanowisko wyrażone w powołanym wyżej wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku zapis par 12 ust 6 umowy uznać zatem należy za nieważny.

Należy mieć przy tym na względzie, iż zgodnie z przyjętym powszechnie w orzecznictwie sądów powszechnych stanowiskiem wątpliwości interpretacyjne, które nie dają się usunąć w drodze ogólnych dyrektyw wykładni oświadczeń woli, powinny być rozstrzygnięte na niekorzyść strony, która zredagowała tekst je wywołujący (in dubio contra proferentem). Ryzyko nie dających się usunąć w drodze ogólnych dyrektyw wykładni oświadczeń woli niejasności tekstu umowy powinna więc ponieść ta strona, która tekst zredagowała. (tak. m. in **wyrok** Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 24 lutego 2016 r. I ACa 913/15)

Jak wynika z niekwestionowanych ustaleń faktycznych umowę stron redagowała strona powodowa. Ją, zatem obciąża ryzyko związane z niejasnością czy też niedostateczną precyzją jej postanowień.

Już wskazane wyżej okoliczności skutkujące nieważnością postanowień umowy w zakresie jej par 12 ust 6 stanowią wystarczającą podstawę do oddalenia powództwa wobec braku jego podstawy prawnej.

Na marginesie, zatem jedynie powyższych rozważań wskazać należy, iż zapis umowy rozumiany tak jak to przedstawia powód, czyli jako zakaz prowadzenia przez okres 3 lat przez pozwanego działalności o profilu pizzerii mógłby być uznany za nieważny również z powodu jego sprzeczności z art. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów. (Dz. U. 2015 poz. 184)

Podkreślić należy, że z całokształtu przepisów dotyczących porozumień antykonkurencyjnych wynika, że są to porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie konkurencji na rynku właściwym obejmującym całość lub część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Eliminacja konkurencji oznacza jej całkowite wygaszenie, zarówno w aspekcie konkurencji aktualnej, jak i potencjalnej. Ograniczenie konkurencji nie oznacza jej wyeliminowania, ale stan jej bardzo poważnego zagrożenia wskutek tego, że firmy funkcjonujące na rynku zastępują działania niezależne działaniami skoordynowanymi. Najszerze znaczenie ma termin "naruszenie konkurencji" - oznacza on każde sztuczne zakłócenie warunków konkurencji, wynikające ze skoordynowanych działań stron porozumienia.

Zawierając tego rodzaju postanowienia w umowie franczyzowej powód zmierza de facto do wyeliminowania z rynku, na którym działa innych przedsiębiorców poprzez stosowanie sankcji w postaci kary umownej.

Zapis ten może być również traktowany, jako sprzeczny z wyrażoną w art. 6 ustawy zasadą swobodnego, wolnego prowadzenia działalności gospodarczej.

Wolność gospodarcza jest konstrukcją danego porządku prawnego i oznacza domniemanie swobody podejmowania i prowadzenia działalności przez przedsiębiorców, jeżeli (i dopóki), co innego nie wynika z przepisów ustawowych (S. B., *Podjęmowanie...*, s. 10). Zasadą jest swoboda przedsiębiorcy, a wyjątkiem zakazy i ograniczenia. Tych ostatnich nie domniemywa się - muszą być one ustanowione wyraźnie. Domniemanie przemawia natomiast na rzecz swobody przedsiębiorcy (in dubio pro libertate). Takie stanowisko zajął również Sąd Najwyższy (uchwała składu siedmiu sędziów SN z 10 stycznia 1990 r., III CZP 97/89, Lex Polonica nr 302200, OSNCP 1990, nr 6, poz. 74).

Tymczasem wskazane postanowienie umowne zmierza do ograniczenia byłemu franczyzobiorcy swobody, wolności prowadzenia działalności gospodarczej.

Z tych względów powództwo, jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzając od powoda jako strony przegrywającej, na rzecz pozwanego kwotę 3.600 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu koszty zastępstwa procesowego ustalone w oparciu o § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349, ze zm.) i opłatę skarbową od pełnomocnictwa (3.600 zł i 17 zł).